

## HET OCCUPATIESTELSEL

Dit is de naam van het knoeiers-kies systeem dat men in de plaats van den huidige cijns wil plaatsen.

Daardoor zouden kiezers zijn :

De huurders van huizen of gronden die een cadastraal inkomen hebben van 30 frank in gemeenten van min dan 5000 inwoners, van 42 franken in gemeenten van 5000 tot 20.000 inwoners en van 60 franken in gemeenten van meer dan 20.000 inwoners.

Dit stelsel, dat de armen uitsluit, zou, gelijk het katholiek blad *l'Escaut* van Antwerpen het te recht opmerkte, nog zooveel bedrog als de cijns van 42 frank meebrengen.

Rijke heeren of maatschappijen zouden door 't verpachten van kleine perceelen grond, door 't verhuren van huizen in onderdeelen zooveel kiezers kunnen maken als zij willen.

De regeering of haar agenten zouden het cadastraal inkomen van dezen of genen eigenaar kunnen verhoogen of vermindern, ten einde zijnen invloed op de kiezingen te vergrooten of te verkleinen.

Andere onrechtvaardigheden zouden volgen.

Veronderstellen wij eene stad met 4900 inwoners; de bewoners van huizen aan 30 frank cadastraal inkomen, zijn kiezers; de bevolking klimt boven de 5000 zij zijn geen kiezers meer — alhoewel zij niet slechter of armer zijn — want de gemeente valt in de categorie der plaatsen die maar kiesrecht verleen aan 42 frank cadastraal inkomen.

Vermindert de bevolking onder de 20 of onder de 5000, dan krijgen, integendeel, een groot getal personen het kiesrecht, die er vroeger onwaardig voor waren, alhoewel hun welstand of kennis in niets zijn gestegen.

\*\*\*

Elkeen zal met ons dit afschuwelijk stelsel verwerpen als hij zal zien welke klasse van lieden er door van het kiesrecht beroofd wordt en die wij hieronder laten volgen :

De vader van familie met vele kinderen ! Hij, die aan 't land krachtige jongelingen, toekomstige moeders schenkt, 't bestaan der natie verzekert en helpt vereeuwigen.

De werkman, wiens ambacht lange slechte seizoenen heeft, waarin hij verplicht is in ellende de weinige spaarcenten op te eten die hij in 't goed seizoen, door 14 en 16 uren arbeid daags, vergaarde.

Zeer vele boerenknechten, die 's zomers fr. 1.50 daags, 's winters 10 stuivers per dag verdienen en zelfs op den buiten geen huis van 30 franken kadastraal inkomen kunnen bewonen.

De aardewerkers, die aan de groote openbare staats-, provincie- en stadswerken arbeiden en door den aard van hun werk tot een Bohemers- en zwerversleven worden verplicht, altijd op logist zijn en dus onmogelijk een huis met voldoende kadastraal inkomen kunnen bewonen.

Honderde metaalbewerkers, die werken in de groote ijzerfabrieken, drie maanden in Henegouwen, zes maanden rond Luik, een jaar in 't Noorderdepartement van Frankrijk — alvolgens die werkhuizen in openbare aanbestedingen werk bekwamen — en methoopen worden aangenomen en afgedankt naarmate het werk begint of eindigt.

De visschers en de zeelieden, die door lange en talrijke afwezigheden weinig huisvesting op vast land behoeven of, door langs de zeekusten te wonen, in goedkope woningen leven.

Al diegenen en vele andere nuttige voortbrengers zijn van het stemrecht beroofd, omdat zij de uitwendige teekenen van den welstand en het verstand niet hebben !

Ah, die dwaze en schandige politiek der etikette ! Al die lieden worden verantwoordelijk gesteld voor toestanden, die zij niet kunnen veranderen.

Meer nog.

Te Gent vervalt de weefnijverheid, zij verhuist naar den buiten, op zoek naar roggebroodloon. De wevers die vroeger werk hadden en om dicht bij het werk te zijn, zich eene hooge huishuur getroostten, zullen nu zonder werk naar goedkope kamers, achterhuizen of zolders moeten zoeken en zij zijn geen kiezer meer.

Is het nu rechtvaardig, de gentsche wevers verantwoordelijk te stellen voor

eene crisis in hun beroep, ontstaan door de onkunde der fabrikanten en door de nijldige internationale concurrentie ?

Nog andere voorbeelden om de schandelijkheid van het occupatiestelsel te doen uitkomen.

Een letterzetter van Brussel ontvangt voor het zetten van 4000 vierkanten fr. 5.50, te Gent ontvangt een zetter voor hetzelfde werk fr. 3.50, fr. 3.25, soms maar fr. 3.00 en te Brugge fr. 2.50 hoogstens.

Ziedaar drie werklieden, deze van Brugge, Gent en Brussel, die een werk verrichten dat denzelfden arbeid, dezelfde kennis en dezelfde zorg vereischt : alle drie werken aan boeken en gazetten, die heel het land door gelezen worden en de Brusselaar is kiezer, de Bruggeling is het niet, de Gentenaar misschien.

Laat de Brusselaar naar Brugge gaan werken, de Bruggeling naar Brussel, die zettters blijven dezelfde menschen, dezelfde werkers en door de verplaatsing van stad worden zij als kiezer geacht of als onwaardig veracht, al door de fameuze theorie van De Smet de Zaeger over de uitwendige teekens !

Dit schandelijk systeem zal de eerbiedwaardigste menschen met de schande : onwaardig tot kiezen, treffen.

Een vader heeft nijdig gewerkt om zijne kinderen een goed bestaan te schenken en door zijn voorbeeld bij zijne kinderen de liefde tot hunne ouders warm en levendig gehouden.

De moeder is in den strijd bezweken en vader blijft over, zwak, ziekelijk, onbekwaam in zijn eigen onderhoud te voorzien.

Zijn zoon, die zijn vader hartstochtelijk bemint, neemt hem in zijn huis, geeft hem door zijne liefde en zorg weer wat de vader hem schonk toen hij een kind was en de zoon is misschien kiezer, de vader zeker niet.

Is er nu een eerbiedwaardiger man dan de vader, welke aan het land zulke zonen schenkt ? En hij is geen kiezer, want het huis is door zijn zoon gehuurd.

Een zoon wordt gewaar dat moeder en vader verzwakken en weldra in hunne eigene behoeften niet meer zullen kunnen voorzien.

Terwijl anderen voldoen aan de behoeften des harten, eene vrouw zoeken om in het huwelijk de volmaking des levens te vinden, blijft hij 't huis, werkt met of voor vader en moeder en hij, die waardige zoon, is geen kiezer, want het huis is door vader gehuurd.

En terwijl al die nuttige menschen, al die eerbiedwaardige wezens van de stembus worden verwijderd, zullen kiezer zijn, de rijk geworden bordeelhouder, die in zijn eigen huis woont en de souteneur, de Alfons, die leeft op het lijf en op de verkochte kussen eener ongelukkige vrouw.

't Is nog niet al.

Een oorlog dreigt tusschen Duitschland en Frankrijk. Elkeen vrees dat België, even als in 1815 te Waterloo het slagveld zal worden der strijdende natien en wat zal dan geburen ?

Dat de volkskinderen zullen moeten optrekken om 's lands grenzen tegen vreemden inval te beschermen.

De burgersbladen zullen warme en talrijke oproepen richten tot de vaderlands-liefde van allen.

De volkskinderen trekken naar de grenzen, hunne ouders zonder steun, hunne vrouw zonder echtgenoot, hunne kinderen zonder vader, allen zonder brood achterlatende, om daar hun leven voor het vaderland te offeren.

En die werklieden, welke men zoo verheven, zoo subliem acht om alle liefde tot het gezin, liefde tot het leven te offeren op het altaar des vaderlands, worden te slecht gekend om de wetten te maken in dit land, dat zij met hun lijf moeten beschermen.

Ha, moest iemand zoo onbeschaamd zijn in 't openbaar zulke theorie te verdedigen, een onweer van verontwaardiging barsste los, dat den lasteraar der armen vol schrik van het spreekgestoelte zou vluchten.

E. A.

Al de staatsburgers hebben het recht aan het opmaken der belastingen deel te nemen, haar gebruik na te zien en er zich rekenschap van te geven.

*De rechten van den mensch en van den burger van 1793.*

## EENE VOORZEGING

### OP BELGIË TOEPASSELIJK

In de maand Februari 1848 brak te Parijs eene Revolutie uit, die het koninkdom omverwierp. de Republiek uitriep en het Algemeen Stemrecht instelde.

Vóór de Revolutie heerschte, evenals in België, het Cijnsstelsel.

Op 34 miljoen Franschen waren 250 duizend kiezer.

De burgers en werklieden, van het Stemrecht beroofd, eischen dit recht.

Suilzwijgen, spot en vervolging waren het antwoord der regeering.

« De regeering, zegt John Stuart Mill (1) — een burger — richtte zich slechts tot de laagste en ikzuchtigste gevoelens der menschheid. en om te heerschen deed zij maar een beroep op de persoonlijke belangen en de vrees. Verre van de verheven gevoelens in te roepen, de edele en edelmoedige gedachten op te zoeken, verwierp zij die, achtte ze gevaarlijk, smachtte zij de eersten en verwierp de laatsten.

» De regeerende klasse voerde het berderf tot den hoogsten trap : zij ging daarin zoo ver als hare hulpmiddelen haar dit toelieten. »

Lezers, herinnert u de braspertijen te Gent, te Thuin, Verviers, Charleroi, het schandaal van den steenweg van Nazareth enroep dan met ons uit : Juist als nu in België.

In de Kamer der afgevaardigden van Frankrijk, sprak M. de Tocqueville, den 27 januari 1848 — eene maand vóór de Revolutie — eene redevoering uit, waaraan wij het volgende ontleenen, dat als eene voorzeggung voor Frankrijk gold en nu voor ons land als dusdanig kan dienen.

Sprekende van de heerschende klasse, die de politieke macht bezat, zegde hij :

« De openbare zeden van die klasse ontaarden elken dag meer en meer ; in de plaats der algemeene gedachten en gevoelens treden de persoonlijke belangen op en de handelingen ontleend aan de ikzuchtige inzichten.

» Moet gij niet bekennen dat het getal kiezers uit belang dagelijks toeneemt, terwijl dat der kiezers uit overtuiging gestadig vermindert ?

» Zegt mij, of onder uwe oogen zich niet langzamerhand, in de openbare opinie, eene zonderlinge verdraagzaamheid vaststelt voor de feiten waarvan ik spreek, of er zich niet langzamerhand eene soort gemeene en lage zedelevormt, waarbij de man die, politieke rechten bezit, meent die maar enkel ten zijnen voordeele te moeten aanwenden en of dit niet langzamerhand tot eenen familieplicht opklimt !

... « Het valt niet te loochenen, dat men middelen aanwendt om aan de regeering te blijven, die door de openbare zedelijkheid worden afgekeurd ; dat men de menschen genomen heeft niet langs hunne eerlijke maar langs hunne slechte zijde, die der driften, der zwakte, der ondeugd en van het belang.

» En om dit te doen, heeft de regeering ter harer hulp moeten roepen, met hare gunst vereerd, dagelijks bij zich getrokken, mannen, die van geene eerlijke doeleinden noch van eerlijke middelen wilden, maar slechts de voldoening hunner persoonlijke belangen bij middel der macht, die men hen toevertrouwde. »

Zou men niet zeggen, lezer, dat M. de Tocqueville, deschandalen van Pourbaix, Nieter, de Mondion en vele anderen heeft voorzien en heeft willen brandmerken ?

M. de Tocqueville vervolgt :

« Ik aanzie dit feit niet als een afzonderlijk feit, maar als het kenteeken van een algemeen kwaad, den duidelijken trek eener geheele politiek ; op den weg die gij ingeslagen zijt, had gij dergelijke mannen noodig. »

En hij sluit :

« Is het niet waar, dat een gevoel van onrust, dit gevoel, dat de omwenteling aankondigt, ze soms doet uitbarsten, dat dit gevoel in hooge mate in ons bestaat?... Hangt er geen geest van revolutie in de lucht ? de geest, die men niet weet van waar hij komt, en ook niet wie hij neersmijt !

» Mijne overtuiging staat vast dat de openbare zeden vervallen, dat de ontaar-

(1) LA RÉVOLUTION DE 1848 ET SES DÉTACHÉMENTS. (De Omwenteling van 1848 en hare Lasteraars), door John Stuart Mill, 1875.

ding der openbare zeden ons in korten, zeer korten tijd misschien, toteene nieuwe revolutie voeren zal.

» Zijt gij op dit oogenblik zeker van den dag van morgen ? Weet gij wat in Frankrijk kan voorvallen tusschen nu en een jaar, eene maand, een dag misschien ?

Gij weet het niet maar wat gij weet is dat het onweder aan den gezichteinder dreigt, dat het op u afkomt. Zult gij er u door laten omkomen ? .. »

Eene maand na deze redevoering brak de Februarirevolutie te Parijs uit !

Eh wel, lezers, hadden wij geen gelijk, deze redevoering eene voorspelling voor België te heeten ?

Ook in ons land beschikt eene nietige minderheid over 't land ; ook hier raken de zeden ontaard, staat persoonlijk belang boven alles en hebben de regeerders tot misdadige kerels hunnen toevlucht genomen.

Ook hier hangt een geest van revolutie in de lucht en evenmin als de Tocqueville kunnen wij zeggen of het morgen niet zijn zal dat zij uitbreken zal, om al wat slecht en onrechtvaardig is uit het land weg te vagen

## AFGEZAAGD !

Een afgezaagd deuntje is, dat het Algemeen Stemrecht niets, aan 's werkers toestand zal verbeteren omdat het in andere landen niets uitgewerkt heeft.

Dit is niet waar, in Frankrijk, Vereenigde Staten en Zwitserland heeft het wel voordeelen en groote zelfs voor de werklieden aangebracht ; doch wij geven toe dat men recht had er meer van te verwachten.

Maar aan wie de schuld ?

Wel, aan de werklieden zelf.

Het Algemeen Stemrecht geeft aan de werklieden het middel in handen meester te worden van de regeering ; dat is zoo veel als den sleutel van de vleesch- en broodkast !

Indien ze er zich niet weten van te bedienen en maar steeds aan de riem der politiekers blijven hangen moeten zij het zich zelf wijten.

Aardig is het dat juist de bourgeois die tegenwerping inbrengen.

Het is immers klaar dat als Algemeen Stemrecht voor de arbeiders niet voordeel is, zij dan juist diegenen zouden moeten zijn die het aanhangen.

Wie verklaart die tegenstrijdigheid ?

D. W.

## Het stemrecht voor elkeen.

Mijnheere Frère, o zeg, toen uwe moeder, de poortieres, u wiegde op haren schoot, voorzag zij wel dat ge eens uw' armen broeder, den werkmanszoon, verachten zoudt zóó snood ? Gij die niet vreest 't gepeupel uit te dagen, herinner u de lessen van 't verleên... Men zal 't wel nemen zonder 't u te vragen, het stemrecht voor elkeen !

't Duurt reeds zóó lang, het rijk der advocaten, der geldbarons, der dweepers dwing'landij, — den kleinen man, die laten zij maar praten, maar zijn belang blijft steeds bij hen ter zij : behendig om voor 't kiezerskorps te liegen, zorgt elk aan 't roer voor zijn profijt alleen... Wat zullen al die koordendansers vliegen door 't stemrecht voor elkeen !

Gewenschte tijd — o moge ik hem beleven ! — als eindelijk 't Volk, van zijne macht bewust, zal opstaan om den laatsten schop te geven in 't waggelend kraam dat op den cijns berust ! Ziet gij hem niet reeds in de verte klaren, den schoonen dag dat alleman te been, voor de eerste maal zijn wil zal openbaren door 't stemrecht voor elkeen ?

Het was de droom van een'ge vreemde joden ons vadererf te schooien naar hun leest : 't soldatenspel en al de slechte moden, die moesten hier vervangen d'ouden geest... 't werd al ontvlaamscht om Vlaanderen uit te zuigen 't partijgeweld verdeelde onze Zustersteên... — Kom, red ons, komen werp 't verraad in duigen, o stemrecht voor elkeen !

Ja, 'k hoop in u, gezond verstand der mind'ren, 'k betrouw op 't volk, door vrijheidsliefde ontwaakt 't zal d'ondergang van 't werkend volk verhinderen in d'onweersnacht die voor Europa naakt... En moesten we ook 't bedroevend schouwspel geven eens kleinen lands door machtigen vertreen, 's Volks zelfbestaan zóó eenmaal nog herleven door 't stemrecht voor elkeen !

EM. MOYSON.